

Spis Treści

1. Podstawa opracowania.....	3
2. Przedmiot opracowania.	3
3. Zakres opracowania	3
4. Opis techniczny.	4
4.1. Stan istniejący.....	4
4.2. Demontaże.....	4
4.3. System zasilania.....	4
4.4. Sekcji Zasilania Windy TW (Rozdzielnica windy).....	4
4.5. Tablica Sterowa Windy TS	4
4.6. Oświetlenie ogólne robocze.....	4
4.7. Oświetlenie kabiny i szybu windy.....	5
4.8. Oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne.....	5
4.9. Uziom	5
4.10. Połączenia wyrównawcze.....	5
4.11. Instalacja odgromowa.....	6
4.12. Instalacja telefoniczna.....	6
4.13. Układanie kabli i przewodów.....	6
5. Ochrona przeciwporażeniowa.	6
6. Obliczenia.....	7
7. Uwagi końcowe.....	7
8. Załączniki.....	7
9. Rysunki.....	8

1. Podstawa opracowania.

- Zlecenie inwestora.
- Rzuty budynku ze zmienianym sposobem użytkowania i dobudowywaną windą.
- Obowiązujące normy i przepisy.
- Warunki Techniczne Budynków i Polskie Normy PN-IEC 60364.
- Polska Norma PN-IEC 60364 (2000): Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Zbiór norm,
- Norma N SEP-E-001 (2003): Sieci elektroenergetyczne niskiego napięcia. Ochrona przeciwporażeniowa,
- Polska Norma PN-EN 12464-1 (2004) Światło i oświetlenie – oświetlenie miejsc pracy – miejsca pracy we wnętrzach
- Polska Norma PN-EN 50172 (2005) Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego,
- Polska Norma PN-EN 1838 (2005) Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne,
- Polska Norma PN-EN 60598-2-22 (2004) Oprawy oświetleniowe. Wymagania szczegółowe. Oprawy do oświetlenia awaryjnego,

2. Przedmiot opracowania.

Przedmiotem opracowania jest projekt instalacji elektrycznych dedykowanych dobudowanej windzie w szkole podstawowej w miejscowości Karsko. Wszystkie roboty należy wykonać zgodnie obowiązującymi przepisami i normami oraz zasadami BHP. Wykonać należy wszystkie instalacje ujęte w projekcie, rozrysowane w części graficznej oraz inne niezbędne do funkcjonowania windy wynikające z projektów związanych.

3. Zakres opracowania

Zakres niniejszego opracowania obejmuje wykonanie instalacji elektrycznych oraz teletechnicznych niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania projektowanej windy.

Opracowanie obejmuje swoim zakresem:

- α. wykonanie linii WLZ z Sekcji Zasilania Windy TW w istniejącej rozdzielni RG do Tablicy Sterowej TS zlokalizowanej na najwyższej kondygnacji tj. YLY 5x4mm², oraz wlv YKY3x1,5mm² i YKY3x1,5mm² dla zasilania opraw roboczych, awaryjnych, ewakuacyjnych,
- β. rozbudowę istniejącej rozdzielni RG o Sekcję Zasilania Windy TW i oświetlenia,
- χ. przebudowę uziomu otokowego i wykonanie instalacji uziemienia szybu windy bednarką FeZn30x4mm przyłączoną do istniejącego uziomu otokowego budynku,
- δ. wykonanie instalacji telekomunikacyjnej umożliwiającej nawiązanie łączności ze służbami ratowniczymi - montaż modułu GSM,
- ε. wykonanie instalacji telekomunikacyjnej umożliwiającej sygnalizację alarmu w sekretariacie szkoły,
- φ. przebudowę instalacji oświetlenia roboczego na wydzielonym korytarzu przy wyjściu z szybu windy na piętrze oraz budowę instalacji oświetlenia roboczego w przedsionku przy szybie windy w przyziemiu,
- γ. wykonanie instalacji oświetlenia awaryjnego przy wyjściach z windy,
- η. wykonanie instalacji oświetlenia ewakuacyjnego na wydzielonym korytarzu na piętrze,

4. Opis techniczny.

4.1. Stan istniejący

Budynek szkoły podstawowej w Karsku zasilany jest ze złącza kablowego ZK. Moc zainstalowana projektowanej windy wynosi 2,2 kW zaś przebudowywanego i budowanego oświetlenia $\sim 0,1\text{kW}$. Istniejąca instalacja elektryczna umożliwia podłączenie zasilania zespołu napędowego windy i oświetlenia bez konieczności modernizacji linii zalicznikowej (tj. wymiany kabla w/z, zabezpieczeń, zwiększania mocy umownej).

4.2. Demontaże

Zdemontować należy instalacje elektryczne tj. oprawy oświetleniowe znajdujące się w wydzielonej części korytarza, do którego wbudowane zostanie wejście z szybu windy. Wszystkie zdemontowane urządzenia, osprzęt, oprawy oraz przewody należy poddać utylizacji.

4.3. System zasilania

Zaprojektowano linie WLZ z Sekcji Zasilania Windy TW w istniejącej rozdzielni RG do Tablicy Sterowej TS zlokalizowanej na najwyższej kondygnacji tj. YLY $5 \times 4\text{mm}^2$ dla zasilania zespołu napędowego, YDY $3 \times 1,5\text{mm}^2$ dla zasilania opraw roboczych, awaryjnej i ewakuacyjnej wydzielonego korytarza na piętrze, YKY $3 \times 1,5\text{mm}^2$ dla zasilania opraw roboczych i awaryjnej przedsionka w przyziemiu. Kable układać natynkowo w kanale PVC (holl szkoły, klatka schodowa w przyziemiu) i rurce RL (pomieszczenie konserwatora w przyziemiu), oraz podtynkowo (w wydzielonym korytarzu na piętrze i w przedsionku w przyziemiu).

4.4. Sekcji Zasilania Windy TW (Rozdzielnica windy)

Dla potrzeb zasilania windy zaprojektowano Sekcję Zasilania Windy TW zlokalizowaną w istniejącej rozdzielni RG w przyziemiu w pomieszczeniu holu (uniemożliwiając dostęp do niej osobom postronnym). Sekcję Zasilania Windy TW wyposażać według załączonego schematu (rys. E3). Wewnątrz umieścić schemat jednokreskowy z opisem obwodów i wartościami zabezpieczeń.

4.5. Tablica Sterowa Windy TS

Tablica sterowa windy dostarczona zostanie przez dostawcę windy. Z Sekcji Zasilania Windy TW (w RG w przyziemiu) do Tablicy Sterowej TS należy wyprowadzić przewód YLY $5 \times 4\text{mm}^2$. Przy Tablicy Sterowej TS zostawić zapas przewodu min. 4m. Zasilanie awaryjne windy zapewnia dostawca windy.

4.6. Oświetlenie ogólne robocze

Budowa szybu windy wymusza przebudowę instalacji oświetlenia roboczego w wydzielonym korytarzu na piętrze z wyjściem z szybu windy poprzez zainstalowanie nowych opraw oświetleniowych, tak by zapewnić wymagane przez dostawcę windy natężenie oświetlenia przy Tablicy Sterowej windy TS ($E_{\text{śr}} = \text{min. } 200\text{lx}$ na poziomie podłogi) na piętrze. Typ opraw zgodnie z legendą na rys E2 i specyfikacją techniczną w STWiOR. Oprawy zasilic z nowego wydzielonego obwodu oświetleniowego w sekcji TW w rozdzielni RG przewodem YDY $3 \times 1,5\text{mm}^2$. Załączanie opraw poprzez czujnik ruchu zabudowany na suficie korytarza. Budowa w przyziemiu przedsionka do szybu windy wymusza budowę instalacji oświetlenia roboczego w przedsionku z wyjściem z szybu windy poprzez zainstalowanie opraw

oświetleniowych, tak by zapewnić wymagane przez PN natężenie oświetlenia ($E_{sr} = \min. 100lx$ na poziomie podłogi). Typ oprawy zgodnie z legendą na rys E1 i specyfikacją techniczną w STWiOR. Oprawę zasilić z nowego wydzielonego obwodu oświetleniowego w sekcji TW w rozdzielni RG przewodem YKY3x1,5mm². Załączanie oprawy poprzez czujnik ruchu CR1 zabudowany na suficie przedsionka.

Nad wejściem do przedsionka zabudować naświetlacz LED załączany czujnikiem ruchu z wyłącznikiem zmierzchowym. Typ naświetlacza zgodnie z legendą na rys E1 i specyfikacją techniczną w STWiOR. Naświetlacz zasilić z nowego wydzielonego obwodu oświetleniowego w sekcji TW w rozdzielni RG przewodem YKY3x1,5mm² wyprowadzonym sprzed czujnika ruchu CR1 przedsionka.

4.7. Oświetlenie kabiny i szybu windy

Oprawy oświetlenia kabiny oraz szybu windy dostarczane razem z prefabrykowanym szystemem windy. Sterowanie pracą opraw kabiny windy w zakresie dostawcy windy. Sterowanie pracą opraw instalowanych w szystemie windy w zakresie dostawcy windy.

4.8. Oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne

W budynku zabudowano oprawy ewakuacyjne kierunkowe.

Budowa windy wymusza zainstalowanie dodatkowych opraw oświetlenia awaryjnego. W tym celu w wydzielonym korytarzu na piętrze z wyjściem z szybu windy oraz w przedsionku w przyziemiu zaprojektowano nastropowe oprawy oświetlenia awaryjnego LED. Typ opraw zgodnie z legendą na rys E1, E2 i specyfikacją techniczną w STWiOR. Oprawę w korytarzu zasilić z nowego wydzielonego obwodu oświetleniowego w sekcji TW w rozdzielni RG przewodem YDY3x1,5mm² sprzed czujnika ruchu CR2 korytarza zaś oprawę w przedsionku zasilić z nowego wydzielonego obwodu oświetleniowego w sekcji TW w rozdzielni RG przewodem YKY3x1,5mm² sprzed czujnika ruchu CR1 przedsionka.

Nad drzwiami wyjściowymi z wydzielonego korytarza na piętrze w ciągu istniejącej drogi ewakuacyjnej zaprojektowano oprawę ewakuacyjną z piktogramem. Oprawę ewakuacyjną zasilić z nowego wydzielonego obwodu oświetleniowego w sekcji TW w rozdzielni RG przewodem YDY3x1,5mm² sprzed czujnika ruchu CR2 korytarza.

Oprawy oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego oznaczyć zgodnie z przepisami.

4.9. Uziom

Budowa szybu windy i przedsionka wymusza przebudowanie istniejącego uziomu otokowego. W związku z powyższym w odległości min. 1,0m od obrysu szybu windy i przedsionka na głębokości min 0,7m należy wykonać uziom otokowy z bednarki Fe-Zn 30x4mm. Wykonywany uziom należy poprzez spawanie połączyć z istniejącym uziomem otokowym istniejącego budynku szkoły a miejsce spawania zabezpieczyć przed korozją. Kolidujący z szystemem widny odcinek uziomu otokowego zdemontować i poddać utylizacji.

4.10. Połączenia wyrównawcze

Dla szybu windy wykonać należy połączenia wyrównawcze. W tym celu z przebudowanego uziomu otokowego do podszybia windy wyprowadzić należy przewód uziemiający – bednarkę FeZn30x4mm do złącza kontrolno-pomiarowego w rewizyjnej puszcze chodnikowej i dalej wyprowadzić zwód uziemiający bednarką FeZn 30x4mm do podszybia windy i przyłączyć do zacisku uziemiającego prefabrykowanego szybu windy.

4.11. Instalacja odgromowa

Szyb projektowanej windy dobudowywany jest do istniejącego budynku szkoły podstawowej. Z uwagi na wysokość szybu niższą od istniejącego budynku nie wymagana jest dodatkowa instalacja odgromowa dla szybu windy. Szyb znajduje się w strefie ochrony budynku szkoły.

4.12. Instalacja telefoniczna

W celu zapewnienia łączności ze służbami ratowniczymi zaprojektowano moduł łączności GSM, przystosowany do współpracy ze sterowaniem windy montowany w Tablicy Sterowej Windy TS. Moduł GSM dostarcza dostawca windy.

Projektuje się rezerwowo wykonanie analogowej linii telefonicznej. W tym celu od Tablicy Sterowej TS do skrzynki telefonicznej przyłącza zewnętrznnej publicznej linii PSTN ułożyć należy przewód telefoniczny YTKSY 2x2x0,5mm².

Dodatkowo w celach alarmowych i przyzywowych projektuje się ułożenie przewodu telefonicznego YTKSY 2x2x0,5mm² od tablicy sterowej windy TS do sekretariatu szkoły.

4.13. Układanie kabli i przewodów.

Do zasilania stosować kable i przewody miedziane z żyłą PE o izolacji na napięcie 750V. Przewody i kable układać natynkowo w kanale PVC (na kondygnacji przyziemia), rurce RL (na kondygnacji przyziemia), podtynkowo (wydzielony korytarz, przedsionek) lub w ziemi (podejście do przedsionka). Równolegle do kabli w/z instalacji elektrycznych ułożyć rezerwową wtynkowo rurkę RL18mm i 2x przewód telefoniczny YTKSY 2x2x0,5mm² dla ewentualnej instalacji analogowej linii telefonicznej i sygnalizacji alarmowej w sekretariacie (w rurce RL i w korytku PCV).

Przepusty dla kabli WLZ przez ściany oraz przez stropy po instalacji kabli należy uszczelnić za pomocą materiałów ognioodpornych o odpowiedniej klasie odporności (nie mniej niż EI30) tak aby nie dopuścić do rozprzestrzeniania się pożaru przy pomocy mas ogniochronnych firmy HILTI np CP611.

5. Ochrona przeciwporażeniowa.

System zasilania windy typu TN-S.

Jako Ochronę przed dotykiem bezpośrednim zaprojektowano:

1. ochronę poprzez izolowanie części czynnych (izolacja podstawowa),
2. ochronę przy użyciu ogrodzeń i obudów, osłon o stopniu ochrony co najmniej IP2X

Jako Ochronę przed dotykiem pośrednim zaprojektowano:

1. SAMOCZYNNNE WYŁĄCZENIE ZASILANIA w układzie sieci TN-S, stosując wyłączniki różnicowo-prądowe o prądzie różnicowym 30mA i 300mA oraz w obwodach odbiorczych jako elementy wykonawcze wył. nadmiarowo-prądowe o charakterystyce C i B.
2. Przewód ochronny koloru żółto-zielonego, który należy prowadzić we wszystkich obwodach i łączyć go z metalowymi obudowami i zaciskami ochronnymi stosowanych urządzeń elektrycznych.

6. Obliczenia

Dobór przewodów RG – TS dla zespołu napędu dźwigu ze względu na obciążalność prądową długotrwałą :

$$I_z > I_b$$

dla kabla YLY 5x4mm² wartość I_z podana wg normy *PN-IEC 60364-5-523:2001* wynosi 23/27A (tablica 52 C3 kol 3 i kol 5).

I_b dla windy wynosi 3,53 A stąd

$23A > 3,53 A$ spełniony warunek obciążalności prądowej długotrwałej $I_z > I_b$

Sprawdzenie doboru zabezpieczenia przeciążeniowego :

- $I_b \leq I_n \leq I_z$
 $3,53A \leq 16A \leq 23A$
- $I_2 \leq 1,465 I_z$
 $I_2 = k_2 \cdot I_n$, $k_2 = 1,45$
 $1,45 \cdot 16A \leq 1,45 \cdot 23A$
 $23,2A \leq 33,35A$

warunki spełnione

7. Uwagi końcowe

- całość instalacji wykonać zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami z zachowaniem przepisów BHP,
- po wykonaniu instalacji wykonać pom. odbiorcze inst. oraz dok. powykonawczą,
- **wszelkie piony, przejścia kablowe po instalacji okablowania należy uszczelnić masą przeciwpożarową np. Hilti CP611**

8. Załączniki

Załącznik 1 oświadczenie projektanta

Załącznik 2 uprawnienia projektanta

Załącznik 3 zaświadczenie projektanta

Załącznik 4 obliczenia instalacji oświetleniowej

9. **Rysunki.**

E1 – Rzut przyziemia

E2 – Rzut piętra

E3 – Rozdzielnia RG- rozbudowa